

## Minister: 'Geen problemen met levering gas deze winter'

In een brief aan de Tweede Kamer benadrukt minister Rob Jetten voor Klimaat en Energie dat Nederland voldoende (laagcalorisch) gas in de opslagen heeft voor beschermde afnemers. De leveringszekerheid van deze afnemers – onder andere het MKB, onderwijs- en overheidsdiensten – is geborgd. Uitgaande van een normale winter is er ook voor niet-beschermde afnemers, waaronder de glastuinbouw, geen aanleiding te verwachten dat

er problemen met de leveringszekerheid ontstaan. Volgens de huidige vooruitzichten, is het de verwachting van het ministerie dat onder normale omstandigheden Nederland de winter goed doorkomt. Bovendien is er een vermindering van afhankelijkheid van Russisch gas. Vanaf januari importeert Europa ongeveer 20%-25% van haar gasbehoefte uit Rusland, voor de Nederlandse markt ligt dit percentage nog lager. In voorgaande jaren im-

porteerde Europa rond de 40% van haar gasbehoefte uit Rusland. "Zoals aangegeven is de directe afhankelijk van Nederland van Russisch gas beperkt. Echter in een open markt als de gasmarkt zullen Europese landen voor de vraag naar aardgas met elkaar concurreren. Bij een beperkte levering van gas, zullen in eerste instantie de prijzen reageren. Dit zal een drukkend effect hebben op de vraag."

## Akkoord programmaraad Kijk voor project Waterbalans De Hooghe Beer



(FOTO: STOCK)

De programmaraad van Kennis in je Kas (Kijk) is tijdens de vergadering van dinsdag 18 januari jl. akkoord gegaan met de honorering van het project De Hooghe Beer.

### Doel van het project

Het gebruik van grondwater en het terugbrengen van brijn van omgekeerde osmose in de ondergrond staan onder druk. Van glastuinbouwbedrijven in meerdere provincies loopt het maatwerk voor het terugbrengen van brijn in de ondergrond af op 1 juli 2022. Verlenging van het maatwerk is geen automatische. De overheid verwacht van de sector meer inspanningen om alternatieve gietwater-

bronnen te zoeken en om de milieueffecten van omgekeerde osmose te beperken c.q. te compenseren.

Doel van dit project is te onderzoeken in welke mate infiltreren van regenwater in de ondergrond én werken aan het sluiten van de waterbalans binnen een gebied goede alternatieven kunnen zijn. De haalbaarheid hiervan is modelmatig vastgesteld (binnen het project Waterbank Westland), maar moet verder worden ontwikkeld en vooral getoetst in de praktijk.

### Model versus praktijk

Het testen in de praktijk is nodig om kennis op te doen over

de mate waarin de verwachtingen opgaan in de praktijk. Naast de feitelijke aanleg zijn er veel aspecten die moeten worden onderzocht, zoals de inpasping in de bedrijfsvoering op de bedrijven, de effecten op het grondwater en het oppervlaktewater, de juridische randvoorwaarden (en daarmee de technische consequenties) voor de activiteiten zelf en de monitoring en het beheer van de uiteindelijke installatie.

### Gezamenlijke verantwoordelijkheid

Door regenwater te infiltreren kan het gebruik van grondwater netto worden geminimaliseerd. Het principe van een waterbank is als kansrijke oplossing benoemd voor duurzaam gietwater. Verschillende overheidspartijen hebben het belang onderschreven en hebben de intentie om dit project tevens te co-financieren. Die besluiten moeten echter nog officieel worden bekrachtigd.



## Uw partner in glastuinbouw en vastgoed



**SANTEN GASILLE**  
MAKELAARS & ADVISEURS

Oude Liermolenweg 3, 2678 MN De Lier  
0174 - 511 300 • bedrijven@santen-gasille.nl  
www.santen-gasillebedrijven.nl

## Circulair denken en doen maakt Moerman Lilium nog wat duurzamer

In 2020 is SIGN gestart met het innovatieprogramma Circulaire Tuinbouw 2020-2025. Dit open innovatieprogramma stimuleert circulair ondernemerschap, de ontwikkeling van nieuwe ketens en het organiseren van experimenteer-ruimte en de markt. Uiteraard is er een belangrijke rol weggelegd voor teeltbedrijven. Waarom pakken zij de handschoen op? In deel 1: Jaap Moerman, die samen met zijn broers Jan en Paul eigenaar is van Moerman Lilium uit De Lier.



■ Jaap Moerman: "Duurzaamheid is een belangrijk aspect binnen ons bedrijf." (FOTO: MICHEL HEERKENS)

### Waarom?

"Ik ken de mensen van VARTA (Valorisatielab Reststromen Tuin- en Akkerbouw) een beetje en ben enthousiast geworden door hun verhaal. Het is een interessant project; je groene afval nadrukkelijk zien als belangrijke grondstof. Van de stengel van de lelie snijd je de onderste 5 tot 10 cm af. Prima om dat te verwerken tot compost, maar nog beter is het als je de vezels in de plantenresten kunt gebruiken voor bijvoorbeeld het maken van papier. Onze drijfveer is tweeledig: natuurlijk zit er een economische component aan. Als het geld kost dan wordt het toch een ander verhaal. Maar duurzaamheid is een belangrijk aspect zowel binnen ons bedrijf, als voor onze telersvereniging

Decorum. Door serieus werk te maken van circulair denken en doen wordt ons bedrijf nog wat duurzamer, naast de keuze voor biologische bestrijding, zonnepanelen en kippen op het bedrijf."

### Wat?

"Onze gewasresten, de stukjes van de stengels, leveren we aan bij VARTA. Zij weten daar bruikbare olie uit te halen. Bovendien zijn de vezels uit de stengels goed te gebruiken als grondstof voor de productie van papier."

### Wat nu?

"Het zou mooi zijn als we van het papier uit onze reststroom onze eigen verpakkingen kunnen maken. Qua verpakking is vocht nog steeds een probleem in de sierteeltketen, dat is een punt van aandacht.

Maar als dit lukt dan is dat wel een ultieme vorm van circulariteit. Aan mijn collega-telers zou ik willen meegeven om goed naar hun afval- en reststromen te kijken. Natuurlijk moet je rekening houden met de economische wetten, maar besef wel dat wat vandaag niet haalbaar is, morgen misschien wel een serieuze optie is."

In het voorjaar van 2020 werd op initiatief van VARTA in opdracht van Stichting Innovatie Glastuinbouw Nederland (SIGN), Greenport West Holland en financiers een verkenning uitgevoerd naar achttien hoogwaardige alternatieven voor bloemen. De leliestengels van Moerman Lilium zijn een voorbeeld van de verwerking van reststromen uit de tuinbouw en akkerbouw tot nieuwe producten.

## Column

### Een platform voor consolidatie

Het is consolidatie wat de klok slaat in de sector. En dan niet consolidatie om maar te consolideren, maar consolidatie op weg naar platforms, treinen met het volledige pakket in huis, koplopers en marktleiders. Consolidatie ook om ernaar te streven om de positie in de wereldwijde hortibusines te behouden en te versterken. Tot voor kort had menigeen niet van de term platform gehoord in de context van overnames en markttrends in de tuinbouw, zowel op het vlak van toeleveranciers als van de teeltbedrijven. Inmiddels klinkt het als een nieuwe stip aan de horizon en zetten partijen stappen in die richting. Om marktleider proberen te worden, dan wel om achtervolger te worden, aan te haken en door te groeien om ook een toekomstbestendige positie te verwerven in de sector. Consolidaties met ideeën,

horizontaal en verticaal in de keten, waaronder met benadering van de markt vanuit profielen. Het draagt bij aan de drive om te groeien en te verbeteren. Vergelijk het met topschaat-ers in de ploeg van Jac Orië die na een olympische cyclus samen met het team en begeleiding gaan analyseren en ontwikkelen, en onderdelen gaan doorgronden, zodat bij het volgende kampioenschap, dan wel over vier jaar op de volgende Olympische Spelen er beter kan worden gepresteerd en hopelijk opnieuw kan worden gepiekt. Het mooie van de Olympische Spelen is dat alles samenkomt en eruit moet komen op dat ene moment. Dan wordt duidelijk of de ingezette koers van de afgelopen periode zich uitbetaalt en of je koploper of achtervolger bent. In de hortibusines, en eigen-



lijk elke economische sector, is het elke dag Olympische Spelen, en topsport bedrijven. Gelukkig maar, zou ik zeggen. Want of je nu marktleider, jager op de marktleider, óf marktvolger bent, een ieder zal in beweging moeten blijven. De marktleider wil zijn positie behouden en verstevigen, de runner up wil marktleider worden en de marktvolger wil meedoen en groeien. Het houdt elkaar scherp én dat is in het belang van de hele sector, hier in het Westland én wereldwijd. Zodat we elkaar een mooi platform kunnen blijven bieden.

Frank Hordijk,  
Cees Advocaten

## KAS TE HUUR GEVRAAGD

Veredelaar van Zantedeschia's zoekt kasruimte in het Westland.

Kasruimte van ± 2.000 tot 3.000 M<sup>2</sup>.  
Andere oppervlakte is bespreekbaar. Bij voorkeur lichte grond.  
Voor de periode medio maart/april tot en met november 2022.  
Eventueel een langere periode in overleg.

**Total Calla B.V. • Theo van Schie • 06-22 64 69 43**



Meldpunt misstanden Glastuinbouw  
E: info@glastuinbouwwestland.nl, T: 06 10 35 83 91 (Jacco Vooijs)

Advertentieverkoop via West Media, tel. 0174 - 62 42 12  
of advertentie.hhw@uitgeverijwestmedia.nl

Deze pagina valt onder redactionele verantwoordelijkheid van Glastuinbouw Westland.  
www.glastuinbouwwestland.nl  
info@glastuinbouwwestland.nl